

ESMAMULJE

Noorus Estonia teatri lavaval

Estonia teatri rohkem kui veidra hooaja (viie kuu kohta vaid kaks esietendust, seejuures ei ühtki ooperit!) taustal kujunes vanaaegse balleti «Bajadeeri» lavaletulek omamoodi suursündmuseks. Sensatsioonilisele esietendusele (peaosades Kaie Kõrb ja Viesturs Jansons) järgnes tähelepanuväärne kolmas etendus kolmapäeval, 20. veebruaril.

Pärast kümneaastast vaheaega oli taas noore baleriini debüüt. Jah, tõepoolest nii see on! Pärast Kaie Kõrbi esilekerkimist «Luikede järves» 1981. aastal pole Estonia lavalaudadel nähtud suurrollis tema noort järeltulijat. Nüüd siis tantsis «Bajadeeri» nimiosas Tallinna koreograafiakooli kasvandik Jane Raidma, sihvaka koordineeritud baleriinkehaga debütant. Külalislavastaja Igor Tšernõšov Saraatovist, keda tunneme «Antoniuse ja Kleopatra», «Romeo ja Julia» jt. ballettide eduka lavastajana, ütles: «Jane Raidma jätkab seda ilusat baleriinide rida, mida kaunistavad Helmi Puuri, Tiju Randviiru ja Kaie Kõrbi kunstnikuisiksused. Ta meeldib mulle väga, temas on peidus Estonia teatri tulevik ja rahvusliku balleti parimate traditsioonide säilitamine.»

10. märtsil kahekümneaastaseks saav Jane Raidma lõpetas koreograafiakooli 1989. aastal, nii on tal teatris teine hooaeg. Kooli diplomietendustelt jäid meelde tema Širelifest ja Aurora «Univas kaunitaris» («Aurora pulmas»), teatris on olnud mõned kirkad episoodid (solist «Lilled vallsis», «Pähklipurejas») ja nüüd siis Nikia «Bajadeeris».

Kui draamateatris näitleja ei suuda mängida Shakespeare'i või Tšehhovit, siis nagu polegi teatrit. Kas oleks ooperit, kus ei suudeta Verdit interpreteerida?

Samasuguse tähtsusega on balletile «Bajadeeri» lavalettoimine. «Bajadeeri» «tekst» on iseenesest kergesti õpitav, kuid kõik muu selle juurde kuuluv («Peterburgi kooli» koordineatsioon, plastilisus, graatsia) on juba kõrgem tase.

Kaie Kõrb on rõõmus: «Mul on hea meel, et «Bajadeeri» põhiroll usaldati Jane Raidmale. Meil on ju baleriinide pöud (vastupidises seisus on meestetants). Usun, et Janest kujuneb tõeline baleriin. Muidugi mängisid närvid esietendusel oma osa (labajala — ilusa labajala — sirutamine!), sest roll on ju raske ja mitmeplaaniline, koreograafia nõuab erilist kehakooli. Baleriin tegeleb selle omandamisega ausalt. Küllap on siin noorusel omast hulljulgustki. Jane ei löönud araks ja tegi väga palju tööd. Nõrgem külg on (arusaadavalt!) praegu näitlejameisterlikkus. — ega laval armastada polegi nii lihtne! Aga kokkuvõttes ta pidas vastu, ei vajunud ära — asi läks lausa õusujoones ja tipuks kujunes viimane, «varjude vaatus.»

Debütanti toetas igakülgselt Meelis Pakri Nikia armastatu Solori rollis. Tantsija alustas balletiõpinguid Tallinnas ja täiendas ennast kolm aastat Leningradis, kus lõpetas koreograafiakooli 1986. aastal. Nii on temagi küllaltki noor solist, ent partneriga võrreldes on kogemusi juba üksjagu: mitu peosa «Estonia» repertuaaris, külalisesinemised Soomes, Süürias, Argentinas, Filipiinidel, mullu töötas ta pool aastat lepingu alusel Jugoslaavias Makedoonia Ooperi- ja Balletiteatris.

Kaie Kõrb: «Meelis Pakri Solor üllatas seni tantsitud, küllaltki ühetaolise sisemaailmaga «Luikede järves», «Giselle'i», «Ro-

meo ja Julia» kangelaste taustal. Juba Meelise lavatee algul märkasime küll tema tantsu üllast joont, kindlust ja erilist oskust laval tunnetada. Ent «tunded seisid nagu luku taga, emotsionaalsusest jäi puudu. Nüüd on tundemaailm ja ansambli tunnetus uuel tasemel. Tantsutehnika nagu alati, veenev!»

«Bajadeeri» tähtsusest kolmas roll on radžatütar Gamzatsi. Osatäitja valik on täppi läinud. Staažika baleriini Inge Arro tantsu külm kiirgus sobib siia. Peaproovides tema tants lausa säras. Uskumatu, kuid nii see on — esietendusnärv ei küsi lava-aastatest ja kogemustest, vaid vajutab ikka oma pitsati. Õnneks pantomiimilis-dramaatilis stseeni Nikiaga see ei pidurandanud. Kahe armastava naise konflikt joonistus reljeefselt välja.

Üldse oli «Bajadeeri» käsitledav etendus paljuski just edukate noorte etendus. Priit Kripson, Toomas Rätsepp, Kristiine Otsing (koreograafiakooli õpilane) jt. — neist kuuleme tulevikus kindlasti rohkem. Ansambli kujunemisel on iga õnnestumine oluline. Lisaks Riina Vanhaneni korraldajad kunstnikutöö, milles ajatut ilu. Teiste debütantide seas on ka dirigent. Toomas Kaptan võtab asja ilmselt tõsiselt, ent ühtset «hingamist» tantsuga alati veel ei ole. Asi pole mitte selles, kas kiiremini või aeglasemalt, vaid just lava ja orkestri liitumises.

Kas pole kummaline — meile sisuliselt võõras, minevikuhõlmas tagasitoodud lugu annab debütantide, noorte lootustandvate tantsijate eduka esinemise-ga usku Eesti balleti homsesse?!

HEINO AASSALU
VAMBOLA SALUPUU foto

siiksused. Ta meeldib mulle väga, temas on peidus Estonia teatri tulevik ja rahvusliku balleti parimate traditsioonide säilitamine.»

10. märtsil kahekümneaastaseks saav Jane Raidma lõpetas koreograafiakooli 1989. aastal, nii on tal teatris teine hooaeg. Kooli diplomietendustelt jäid meelde tema Sirelifée ja Aurora «Unuvas kaunitaris» («Aurora pulmas»), teatris on olnud mõned kirkad episoodid (solist «Lilled vallsis», «Pähklipurejas») ja nüüd siis Nikia «Bajadeeris».

Kui draamateatris näitleja ei suuda mängida Shakespeare'i või Tšehhovit, siis nagu polegi teatrit. Kas oleks ooperit, kus ei suudeta Verdit interpreteerida?

mane, «varjude vaatus.»

Debütanti toetas igakülgsest Meelis Pakri Nikia armastatu Solori rollis. Tantsija alustas balletiõpinguid Tallinnas ja täiendas ennast kolm aastat Leningradis, kus lõpetas koreograafiakooli 1986. aastal. Nii on temagi küllaltki noor solist, ent partneriga võrreldes on kogemusi juba üksjagu: mitu peaosa «Estonia» repertuaaris, külalis-esinemised Soomes, Süürias, Argentinas, Filipiinidel, mullu töötas ta pool aastat lepingu alusel Jugoslaavias Makedoonia Ooperi- ja Balletiteatris.

Kaie Kõrb: «Meelis Pakri Solor üllatas seni tantsitud, küllaltki ühetaolise sisemaailmaga «Luikede järve», «Giselle'i», «Ro-

lasti rohkem. Ansambli kujunemisel on iga õnnestumine oluline. Lisaks Riina Vanhaneni kordaläinud kunstnikutöö, milles ajatud ilu. Teiste debütantide seas on ka dirigent. Toomas Kapten võtab asja ilmselt tõsiselt, ent ühtset «hingamist» tantsuga alati veel ei ole. Asi pole mitte selles, kas kiiremini või aeglasemalt, vaid just lava ja orkestri liitumises.

Kas pole kummaline — meile sisuliselt võõras, minevikuhõlmast tagasitoodud lugu annab debütantide, noorte lootustandvate tantsijate eduka esinemise-ga usku Eesti balleti homsesse?!

HEINO AASSALU
VAMBOLA SALUPUU foto

